

Világosság

A ROMANIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 november 12, szombat.

ARA 4 LEJ.

VI. ÉVFOLYAM, 263. SZÁM.

Ujabb lendülettel tovább

Országunk nagy üzemei közül közel 100 már befejezte az Állami Tervet és 1950-re dolgozik. — mondta a november 7-i bukaresti nagy népgyűlésen Apostol Gheorghe, az Országos Szakszervezeti Tanács elnöke.

Országunk munkásosztálya hatalmas lelkesedéssel fogadta a „Vörös Grivica“ vasúti főműhelyek munkásainak, technikusainak és mérnökeinek szeptembervégi felhívását. A felhívás az ország valamennyi fizikai és szellemi dolgozóját versenyre hívta november 7-e tiszteletére. A grivicai dolgozók kötelezettséget vállaltak arra, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának tiszteletére befejezzék az Állami Terv rájuk vonatkozó előírásait.

Kolozsvár, Szatmár, Torda és a többi városok üzemeinek dolgozói egymásután, jelentették be csatlakozásukat a versenyhez. A mintegy hat hétig tartó szocialista verseny újabb nagyszerű eredményeket hozott, elsősorban a Terv általános teljesítése terén. Emellett azonban a dolgozók érzékeltették Gheorghiu-Dej, a RMP KV. főtitkára augusztus 22-i beszédének azt a részét, amely az önköltés ár csökkentésére vonatkozik. Fokozták a munka termelékenységét, hasznosították az üzemek belső tartalékait, csökkentették a felesleges kiadásokat.

A sajtó, híven ahhoz a szerephez, amelyet a lenini megfogalmazás alapján betölt, felszínre tartotta a november 7-i munkavállalásokat és a nap, mint nap elért újabb eredményeket arra használta fel, hogy a maga részéről is mozgósítson és további ösztönzést adjon a dolgozóknak teljesítményük fokozásában.

A fokozott teljesítmények nem egy gyárban már jóval november 7. előtt megmutatkoztak. Így a többi között a kolozsvári „Menajul“ háztartási cikkek készítő gyár már október 2-án jelentette a tervét befejeztét, a kolozsvári „RATA“ dolgozói ugyanezt elérték október 6-án. A „Triumph“ autógyár-gyár október 13-án, a dohánygyár október 30-án, az „Unirea“ fémáru-gyár november 1-én, a „Herbák János“ üzem gumigyára és a tornaipó osztálya november 2-án, cipőgyára november 4-én, ugyancsak november 4-én fejezte be a tervét a „Romania Muncitoare“ kendőgyár.

Szatmármegyében nyolc üzem fejezte be az előírásait a Nagy Októberi Szocialista Forradalom napjára: a nagybányai „Augustus 23“ és a kisasszonybányai „Május 9“ bányák, az „Intexar“, a városi hordóüzem, a „Dulela“ cukorkagyár, a „Szeptember 1“ edénygyár, az „Universal“ nyomda és a CFR-műhely.

Tordáról hadd említsük meg a vegyüzemeket, a „Proletarul“ tűzálló téglagyárt és a

„Elkerülhetetlen a szocializmus és a demokrácia győzelme az egész világon“

G. M. Malenkov jelentésének hatalmas világ-visszhangja

VARSO

VARSO. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy az összes lapok közölték G. M. Malenkov, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Politbúrója tagjának a moszkvai városi szovjet diszülésén, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32-ik évfordulójának tiszteletére, november 6-án megtartott jelentését. A lapok hangsúlyozzák, hogy a két társadalmi rendszer — a szocialista és a tőkés rendszer — egyidejű létezése szemmel láthatóan bebizonyította a szocializmus felbukkanását a kapitalizmus felett.

BUDAPEST

BUDAPEST. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy Malenkovnak a moszkvai városi szovjet diszülésén megtartott jelentése nagy visszhangot váltott ki a magyar közvéleményben. A MTI közlönyében teljes egészében leközölte a jelentés szövegét. A magyar rádió-leadóállomások november 7-én háromórás adásban közvetítették a jelentést.

A budapesti „Világosság“ napilap címbetűkben a jelentésből kiemeli: „Szilárdan tudjuk: a szocializmus és a demokrácia győzelme az egész világon elkerülhetetlen“. A „Magyar Nap“ című napilap ugyancsak teljes terjedelemben közli a jelentést.

SZÓFIA

SZÓFIA. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy az összes lapok közlik Malenkovnak a moszkvai városi szovjet diszülésén előterjesztett jelentését.

LONDON

LONDON. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy a legtöbb angol lap beszámol Malenkov jelentéséről. A lapok Malenkovnak különösen azt a nyilatkozatát hangsúlyozzák, hogy a Szovjetunió harcol a békéért, de nem fél a háborútól, amely katasztrófát jelentene a tőkés világnak.

A „Daily Worker“ a Malenkov jelentéséről szóló híradását a következő két alcímmel emeli ki: „A Szovjetunió minden törekvése a békére irányul. A háború a világkapitalizmus végét jelenti“ és „A Szovjetunióban az atomenergiát a haladás szolgálatába állítják. Az ipari termelés túlszárnyalta a háború előtti színvonalat. A helyzet reményteljesebb, mint valaha.“

BÉCS

BÉCS. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy Malenkovnak a moszkvai városi szovjet diszülésén megtartott jelentése osztrák politikai körökben rendkívüli visszhangra talált. A „Tagblatt am Montag“ a jelentés összefoglalóját közli „Moszkva kijelenti: mi nem akarjuk a háborút, de nem félünk tőle.“

A bécsi jobboldali lapok megkísérelték, hogy olvasóik elől eltitkolják Malenkov jelentésének tartalmát.

SIDNEY

SIDNEY. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy november 7-én az összes délutáni lapok első oldalán nagy címbetűk alatt közölték Malenkovnak a moszkvai városi szovjet diszülésén elmondott jelentését. A „Sidney Sun“ napilap a jo-

lentésnek különösen azt a részét hangsúlyozza, amely kijelenti, hogy „A szovjet emberek nem félnek a kapitalizmussal való békés versengéstől. Biztosak vagyunk saját erőnkben és tudjuk azt, hogy bármilyen háborus kaland az imperializmus bukásával végződik.“

HELSINKI

HELSINKI. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy november 7-én az összes helsinki lapok összefoglalva közölték Malenkovnak a moszkvai városi szovjet diszülésén megtartott jelentését. A „Hufvudstads Bladet“ című lap „Egy harmadik világháború végét vet a kapitalizmusnak. A Szovjetunió nem

akar háborút“, a „Uusi Suomi“ című lap „A Szovjetunió hatalmasabb, mint valaha“ cím alatt közli Malenkov jelentését.

NEW-YORK

NEWYORK. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy az „Associated Press“ hírgyűlése közölte Malenkovnak a moszkvai városi szovjet diszülésén megtartott jelentését. A hírgyűlés Malenkovnak azt a nyilatkozatát hangsúlyozza, amely szerint a Szovjetunióban az atomenergia egy lépéssel előbbre viszi a békés építést, a tőkés világban pedig ugyanakkor a halálhozó elemet jelenti. Hangsúlyozzák azt is, hogy a Szovjetunió ipari és mezőgazdasági termelése túlszárnyalta a háború előtti színvonalat.

Számos országban fogadást rendeztek november 7 tiszteletére a Szovjetunió külképviseleti hatóságai

WASHINGTON. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy november 7-én Panjuskin, a Szovjetunió washingtoni nagykövete, a szovjet nagykövetségen fogadást rendezett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32-ik évfordulója tiszteletére.

Az 1400 meghívott között volt A. J. Vistszki, a Szovjetunió külügyminisztere, az amerikai tudományos, a művelődési élet és közéleti személyiségek, a diplomáciai testület tagjai és számosan, a pénzügyi körök képviselői közül.

BUDAPEST. — (Agerpres.) Szmirnov, a Szovjetunió ügyvivője, a Magyar Népköztársaság-

ban november 7-én fogadást rendezett, amelyen résztvettek Szakasits Árpád, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Rákosi Máttyás, a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkára, a magyar kormány összes tagjai, élükön: Dobi István miniszterelnökkel.

SZÓFIA. — (Agerpres.) A szófiai szovjet nagykövetség fogadásán megjelentek a Bolgár Kommunista Párt Központi Vezetősége Politikai Irodájának tagjai, Vilko Cservenkov, Dobri Terpesov, Anton Jugov helyettes miniszterelnökök, a diplomáciai testület tagjai és számos meghívott.

porcelángyárt. Ezeknek dolgozói is, az ország sok ezer más dolgozójához hasonlóan, már a jövő évben élnek.

Állami Tervünk harmadik negyedévi előírásait az iparban közel 9 százalékkal haladtuk meg. Ez azt jelenti, hogy első tervünket idő előtt befejezzük, sőt sok gyár 10–15 százalékkal, de lesz eset, hogy 20 százalékkal is túlszárnyalja az előírásait.

A grivicai műhelyek mozdonyosztályának dolgozói október második felében, mintán befejezték az évi tervet, újabb felhívással fordultak ország-

gunk minden dolgozójához: a november 7-i versenyt a nagy Sztálin születésnapjának tiszteletére december 21-ig folytatják.

A harmadik negyedév eredményéről kiadott közlemény a teljesítmények mellett rámutatott a hiányosságokra és kiemelte ezek okait. A terv teljesítésének során mutatkozó hiányosságok felszámolására alkalom adódik a december 21-e tiszteletére folyó versenyek során mindazon gyárak, üzemek, munkacsoportok és munkások számára, akik főleg a munka nem egészen helyes megszor-

vezésével és a belső tartalékok elégtelen kihasználásával elmaradtak a munkában.

A november 7-i versenyekbe bevont munkások száma jelentősen megnövekedett. Az iparban körülbelül 336.000 munkás, a szakszervezetekbe tömörült dolgozók 244 százaléka vett részt. A feladat ezen a téren most már az, hogy a nehéziparban, elsősorban pedig a szénbányáiparban kívül a könnyűipar dolgozói is nagyobb mértékben kapcsolódjanak be a szocialista versenybe. Feladatként áll dolgozóink előtt a technológiai eljárás megjavítá-

sa és új normák megszabása, főleg a fémművelés, a bőséges építőiparban, valamint a vasúti műhelyekben, továbbá a technikai-gazdasági jelzőszámok bevezetése még január 1 előtt.

A versenyben szerzett tapasztalatokat értékesítve a az eldöntött munkatervet tovább fokozva, dolgozóink szocialista iparunk fejlesztésével közzönlhetik a békésháború ellen álló Szovjetunió nagy vezetőjének és a világ dolgozóit tanító mesterének, Joszif Visszarionovics Sztálinnak születésnapját. (r.)

„A 14-69-es páncélvonat”

(Bemutató a kolozsvári Állami Magyar Színházban)

November 7-én este mutatta be az Állami Magyar Színház Ivanov „A 14-69-es páncélvonat” című négyfelvonásos drámáját. A premier a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32 éves évfordulójának tiszteletére rendezett nagyszemélyű ünnepségek sorába méltóképpen illeszkedik bele. Az Állami Magyar Színház alig bizonyítható volna jobban a dolgozó ügye melletti pártos kiállását, s alig hozhatott volna szebb hozzájárulást ehhez az üggyhöz, éppen a proletár forradalmak hajnalának ünnepén, mint a nagyszemélyű szovjet darab sikeres színrehozásával.

„A 14-69-es páncélvonat” a Nagy Októberi Szocialista Forradalomról szóló első szovjet dráma. A forradalom egy mozzanatán keresztül az író olyan nagy, általános kérdéseket ragad meg, melyek a forradalom egészére jellemzőek, s a proletáriátus ideológiájának sarkalatos tételét szövi bele a drámába, a művészet eszközeivel. Irólag megmutatja azt, hogy a forradalom sikeres kimenetelét a Komünista (bolsevik) Párt szervezése és irányítása tette lehetővé. A Párt hangja szól meg Paklovánovon keresztül, aki tudja, hogy a győzelemhez a munkások felkelésén kívül a parasztságra is szükség van. S a parasztságot — illetve annak szócsovéit, Versinyint — beszervezi és konkrét feladattal bizza meg. A munkás-parasztszövetség a maga egész problematikájával, sokrétűségében jelenik meg Ivanov drámájában. Bár a darab központi alakjai a parasztságot, pillanatnyi kétségünk sem marad afelől, hogy a legforradalmibb osztályt valóban a munkásság alkotja. Versinyin megtestesítője annak a szegényparasztinak, aki osztályhelyzeténél fogva szövetségeseinek érzi a munkásságot és rokonszenvezik a forradalommal, de felvilágosulatlanul folytan eleinte fél a lázadástól, nem bízik sikerében, és saját szerencsétlenségén „fai holttestén keresztül” s a forradalmi gyakorlat folyamán válik valódi harcossá.

A nemzet határain túlmutató osztályharc s a proletár nemzetköziség nagyszemélyű megfogalmazását adja „A 14-69-es páncélvonat”. Ezt példázza a kínai Szin-Bin-Vu alakja, aki életét áldozza a forradalom ügyéért. A háborúba kényszerített amerikai munkás, aki bár nem tud oroszul, de együtt lelkesedik a fellázadt orosz parasztsággal, amikor a Lenin nevet, vagy a Republica szót hallja, és halált kiált a felkelőkkel együtt az imperializmusra. De látjuk ugyanazt a másik táborban is, a fejvesztetten menekülő burzsoázia alakjain keresztül, akik érzik saját gyöngeségüket és a forradalmi tömeg minden elsöprő lendületével szemben a külföldi intervenció csapatok segítségével reménykednek, ezeket tartják „legmegbízhatóbbaknak”. Ivanov osztályharcos darabja teljes mértékben mutatja be a történet, karrierista Nyezelázov kapitány és Obáb, a parasztságból kiszakadt s a burzsoázia csatlósává vált tiszteljes alakján keresztül az egész osztály rothadását, pusztulását ítélt voltát.

Ivanov drámájának pozitív és negatív alakjai jó és rossz tulajdonságaikkal, emberi gyöngeségekkel együtt, típusok. Típusai a munkásosztályak Peklevanov, Znobov a matróz és Szemenov, típusa a parasztságnak Versinyin, Okorok Vaszka, Petrov Szergej, a haladó értelmiségnek Misa diák és a burzsoázianak Nyezelázov kapitány, Szimjon Szimjanics, tulajdonságaikkal pedig Obáb tiszteljes. Ezeknek és a többi típusoknak realista színrehozása nem könnyű feladat elé állította az Állami Magyar Színházat. Ejszakákba nyúló kemény munka előzte meg az „14-69-es Páncélvonat” bemutatóját. Gyáraink és üzemeink szocialista munkaversenyének szellemében dolgozott a színház, s ha normaként a „Bányászok” bemutatóját vesszük, bátran elmondhatjuk, hogy a november 7-i bemutató valóságos normadöntés. A kollektív játék eddigi legnagyobb

sikerét érte el az Állami Magyar Színház, ezzel pedig halálos csapást mért a polgári színjátszás egyénieskedő „sztár”-rendszerére. Ivanov darabjának főszereplője maga a nép, a Komünista (bolsevik) Párt által vezetett forradalmi munkásság és szegényparasztság, s a velük szembenálló burzsoázia. Éreztük azt, hogy az úgynevezett „főszereplők” tulajdonképpen a tömeg szócsovéi, a tömeg akaratait, céljait és vágyait fejezik ki. Peklevanov a munkásosztály élcsapatát, a Komünista (bolsevik) Pártot személyesíti meg. Senkálzki Endre nyugodt, jól átgondolt, céltudatos játékában benne volt a forradalmi bizottság elnökeként jellemző erő, bizakodás és határozottság. Flóra Jenő — Znobov matróz szerepében — élőn, hitelesen ábrázolja a rendíthetetlen, kemény bolsevik harcost. Szentes Ferenc azt a kettősséget, ami Szemenovot egyrészt bizonyos külsőségességben („urat” majmoló öltözék), másrészt határozott forradalmi jellemben nyilvánult meg, vissza tudta adni. Kiemelkedő, jól kidolgozott alakítást nyújtott Sarlái Imre Versinyin szerepében. Egyszerű, tudásoktól mentes játékával az eleinte ingadozó, majd egyre keményebbé és harcossabbá váló paraszt alakját realisan fogta meg. Hiteles paraszttípusokat mutatott Harag György (Okorok Vaszka) és László Gerő (Petrov Szergej) alakítása. Bartha Gábor (Misa diák, a haladó értelmiségi, aki megtalálja az utat a forradalomhoz) szerepét jól fogta fel. Forrai Ferenc — Szin Bin Vu a forradalmár kínai szerepében — általában sikeres alakítást nyújtott, kivéve a vasúti töltést ábrázoló kép befejező jelenetét, melynek drámaiságát nem sikerült kihozni. Paál Magda (Misa, Peklevanov felesége) játékában színpadi gyakorlatlanság érzik. Több tartalommal kell kitöltenie rövid, de jelentős szerepét.

Imrédi Géza (Nyezelázov kapitány) nagy technikai tudást és gyakorlatosságot áruolt el. Szerepét helyesen értelmezte s néha megérezte hűséggel alakított (például az állomásnál lefolyó jelenetben). A Páncélvonat látványában végbemenő jelenetnek azonban kevesebb hitele volt, néha mesterkéltten hatott. Perényi János (Obáb tiszteljes) realisan alakította a burzsoázia fullajtárjának szerepét. A darab többi szereplői minden eddigi előadásnál jobban beleillessztek a kollektív játékba. Talán most először számolták fel végképp a multból ismeretes azon beállítását, melyben egyes művé-

szek játéka mellett a mellékszereplők s a statisztéria csak mint díszlet vagy kellék vannak jelen a színpadon.

A változatos darab nyolc képe közül realis díszleteivel és beállításával különösen a második (tengerparti részlet) és a nyolcadik (fűtőház) emelkedik ki. Az első kép naturalisztikus részlet s a menekülő burzsoázia izgalma nem elégségesen érzékeltető játék miatt, valamint az ötödik (vasúti töltés) s a hatodik (lőtorony) részben a díszletek ingatag volta, részben a jelenetek drámaiságát hiányosan érzékeltető játék következtében kevésbé sikerült.

Nem feledkezhetünk meg a darab fordítottjának munkájáról sem. Bocskói Viktor érzékletes, erőteljes nyelvű fordítása jelentős mértékben hozzájárult az előadás sikeréhez.

Ivanov: „A 14-69-es páncélvonat” kolozsvári előadása egyike annak a sokoldalú támogatásnak, melyet számunkra a Szovjetunió nyújt. Segítség a színház számára, mely a darab előadásával a realista színjátszás útján hatalmas lépést tett előre; segítség tróink számára a realista, majd a szocialista-realista alkotások létrehozásában. De támogatást nyújt a dolgozók számára is, megerősítve osztálytudatukat s harci készségüket a szocializmus építésében.

(O. L.)

Előadást tartottak Kolozsváron

ANICSIKOV és GORBUNOV

szovjet akadémikusok

KOLOZSVÁR. — A Román-Szovjet Barátság Hete alkalmával a Szovjetunió hazánkba küldte tudományos életének legjobb képviselőit, hogy újabb segítséget nyújtsanak nekünk a szocializmus építésében. A szovjet küldöttség látogatása folyamán Kolozsváron, november 9-én délután 6 órakor az új klinika előadótermében N. N.

Anicsikov, a Szovjet Orvostudományi Akadémiának Sztálin-díjas elnöke, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának képviselője tartott előadást „A szovjet orvostudomány néma megvalósítása” címmel.

N. N. Anicsikov mellett az emelvényen a diszlektikus tagjai foglaltak helyet: Ivan Alexandrovics Koroljov, a Szovjetunió kolozsvári főkonzulja, dr. V. Marza, a Román Népköztársaság egészségügyi minisztere, Ratiu Lajos a Román Munkáspárt Kolozsmegyei Vezetősége bürojának tagja, a megyei vezetőség részéről Victor Kernbach, az Orvostudományi és Gyógyszerészeti Intézet rektora, és Duma, az Orvostudományi és Gyógyszerészeti Intézet tanulmányi igazgatója.

Kernbach rektor üdvözlő beszéde után, N. N. Anicsikov tartotta meg előadását. Rámutatott arra, hogy mint minden kapcsolat, a tudományos kapcsolatok is a két nép barátságát fűzik szorosabbra. A továbbiakban elmondta, hogy tudóstársaival együtt miként folytatják Pavlov munkásságát, milyen újabb megvalósításokat állítanak a nép szolgálatába s hogy a nagy szocialista állam milyen nagy lehetőségeket biztosít tudósai számára. A támogatások segítségével a tudósok olyan sikereket értek el, melyet a nyugati országok is elismernek és magasztalnak. Az előadás után virágcsokrokat nyújtottak át a szovjet tudósoknak, majd Kernbach rektor és ezt követően N. N. Anicsikov megköszönte a közönség meleg fogadtatását.

Ugyanebben az időben a Diák-ház nagytermében T. S. Gorbunov szovjet professzor, a politikai és tudományos ismeretek terjesztésére alakult szövetségi egyesület alelnöke tartott előadást „Az értelmiség szerepe a tudomány és a kultúra terjesztésében” címmel.

Petrovic Emil, a Victor Babes egyetem rektorának bevezető beszéde után T. S. Gorbunov pro-

fessor tartott előadásához rövid bevezetőt. Beszédében hangsúlyozta a Nagy Októberi Szocialista Forradalom szerepét az emberiség történelmében, majd rámutatott arra, hogy Népköztársaságunk fejlődésének záloga a Szovjetunió barátsága.

A bevezető beszéd után Rosca Alexandru, a Babes-egyetem tanára román és Csehi Gyula, a Boljai-egyetem tanára magyar nyelven olvasta fel T. S. Gorbunov előadását. Beszédében T. S. Gorbunov párhuzamot vont a kapitalista társadalom értelmiségeinek helyzetére s a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme által az értelmiség számára teremtett új helyzet között. A Szovjetunióban például a nép köréből származó új értelmiségi réteg a lakosság 13-14 százalékát alkotja. Ez az új értelmiség magában hordozza a legjobb tulajdonságokat: elszármazott, szocialista hazaszeretetét, öntudatot. T. Gorbunov professzor rámutatott arra a hatalmas munkára, melyet a szovjet tudósok a béke építés terén s arra az öntudatos harcra, melyet a Nagy Honvédő Háború alatt a tudomány eszközeivel vívtak.

Befejeztül a szovjet tudós a szovjet értelmiségek előtt álló hatalmas feladatokról beszélt, hangsúlyozva, hogy a feladatok teljesítésének biztosítékja a marx-lenin alapokon álló szovjet tudomány.

„Pártigazolvány”

[Capitol és Munkás mozgók]

A „Pártigazolvány” című film pillanatfelvételt a szocializmust építő Szovjetunió életéből. 1932-ben játszódik le a cselekmény. Benne van minden, ami ebben az időben jellemző az első szocialista állam dolgozóinak építő munkájára és harcára. A szocializmust építik a világ egyhatodán, ahol megtört a kapitalizmus hatalma. Ez az építés gigászi harcokból, lázas munkából, meleg napfényből és öntudatos helytállásból áll.

Az élet áll elénk. A film giccselén és művészi egyszerűsége, a frázismentes mondanivalók érthetősége és a mesészerű elhíhetősége a szocialista realizmusból fakad. Az esemény épen ezért annyira lebilincselő, izgalmas és pergő, anélkül, hogy a kalandfilmek minden akadályon diadalmaszkodó „hősködések” ingoványába süllyedne. A darab hősei a maguk erényeivel és hibáival állanak előttünk. A főhős, Anna, az öntudatos, dolgozó és harcra párttag elhallgatja szerelme — az álnév alatt beburakodott kulák-Zulbin sötét multját, mert egy percre megszédült. A hibák és erények emberiek. De a hibákból ki lehet emelkedni. Így Anna — a vakon szerető feleség — lesz a végzetes a becsületes munkáscsaládba, egy gyár közösségébe, sőt magába a Pártba beburakodott osztályellenségnek, mert öntudatra ébredve, leleplezi és megsemmisíti.

Honnan a filmen meglevő építő munka, határtalan hazaszeretet és az az öntudat, amely az ellenség ilyen mérvű győléletét váltja ki a dolgozókból? A választ a film cím adja meg: „Pártigazolvány”. Az irányító és lendítő erő a Bolsevik Párt, Pártagnak lenni, ez a vágya minden öntudatos, becsületes dolgozóknak. Ez a kérdés magyarazata. Apró, az életből vett események világítják meg élményszerűen. Ragaszkodás, öntudat, kötelesség és az osztályellenesség iránti kérélhetetlen győlélet mesterien mutatja többek között „Jását”, a fiatal kolhoz munkás. Mester az alapszervezeti gyűlés is, amikor Annát, az éberség hiánya miatt, kizárják a Pártból.

A filmből főmotívumként esendül ki a Bolsevik Párt iránti szeretet, ragaszkodás és azoknak a hatalmas megvalósulásoknak a sorozata, amelyeket vezetése alatt a dolgozók az első szocialista állam keretében maguknak kiépítettek.

(O. A.)

November 7-re elérte Sztálin születésnapjára tulszárnyalja az Állami Tervet a „România Muncitoare“-gyár

KOLOZSVAR. — Párás, késő-őszi reggel volt november 4-én, amikor a „România Muncitoare“ kendőgyár dolgozói a szűk kétvízközi utcán, vagy a sárga levelekkel borított sétányon siettek munkahelyük felé. A hőmérő higánya a fagypontra kacérkodott. A korareggeli fuvalat áthatott a kabátokon. De a csontig hatoló nedves hideget nem érezték a kendőgyáriak. Szívükbe meleg lopakodott és a vérkeringés melegen bizsergette tagjaikat. Fűtötte őket a lelkesedés. A szövőde már két nappal azelőtt befejezte az Állami Terv évi előirányzatát és ma a nyomódán a sor. Mindössze pár száz kendő hiányzik és

a gyár 1950-re kezd termelni. A gyárkapu, az udvar feldiszítve fogadja a dolgozókat. Kezdődik a munka. A szövőde gépei vígan csattognak. A gépeken lógó grafikonok már 1950-et mutatnak. A nyomódában megfeszített erővel folyik a munka. Az üzem minden osztályáról szinte percenként szalad le egy-egy híradó.
— Hogy állnak elvtársak?
— Sok van még?
A raktár dolgozói százanként veszik át a kész kendőket. Még 500, ... még 400 hiányzik az Állami Terv teljesítéséhez. Amikor az óramutató elhagyja a 9-et, már csak 200 darab hiányzik. Fél 10 órakor még 100.

UNNEPESÉG ÉS ÚJ FELADATVÁLLALÁS

Másnap este az üzem dolgozói a kulturteremben gyűltek össze, hogy kulturműsorral egybekötött ünnepségen ünnepeljék a forradalom évfordulóját és a román-szovjet barátságot.

Az ünnepség alkalmával megjutalmazták mindazokat a dolgozókat, akik munkájukkal nagymértékben hozzájárultak az Állami Terv idő előtti teljesítéséhez. Huszonnégy dolgozó részesült pénzjutalomban, továbbá négy dolgozó kapott pénzbeli családi segílyt.

A piros versenyzászlókat is ekkor osztotta ki Crisan Pavel igazgató. Az üzem élmunkásai, akik a november 7. tiszteletére rendezett munkaversenyek során kitűntek, a következők: Hájdu Anna, Kovács Sándor, Morar Mária, Keresztesi Oszkár, Botoc Lucretia, Kálmán József, Balogh Rózsika, a Jak-sics Miklós—Arkossy Mihály pár, a Kóvári—Rétisan pár, a lakatosműhely, a mosóda, a rajzolók és végül Asztalos Ferenc, aki négy gépen dolgozik.

Kocsis Zsuzsa, Truca Emil és Ilea Veronika munkájuk megjutalmazásaképpen mozibérletet kaptak.

A nagy tetszéssel fogadott kulturműsor végén a jólvégzett munka tudatában és a szórakozás kelte örömmel szívükben távoztak a kendőgyár dolgozói, hogy két pihenőnap után újult erővel kapcsolódjanak be a nagy munkába. Hogy újabb termelési eredményekkel köszönthessék a népek nagy vezetőjének és tanítómesterének, Sztálin generáliszimusznak december 21-i 70. születésnapját. (k. s.)

Teljesítették a Tervet!

Es pontban 10 órakor megszólal a gyár kürtje. Az 1949-es termelési év végét jelzi. Minden osztályon leállnak a gépek és a dolgozók örömtől sugárzó arccal sietnek az üzem kulturtermébe, ahol röpgyűlésen ünneplik az Állami Terv előirányzatainak teljesítését. Crisan Pavel munkásigazgató jelenti be az örömhírt. Az üzem november 7-re vállalta a Terv teljesítését s három nappal korábban tettek eleget kötelezettségüknek.
— A szocialista munkaversenyeknek, Pártunk irányító munkájának és az új munkamódszereknek köszönhetjük sikereinket — mondja az igazgató. — Köszönet illeti a dolgozókat, de az elért siker nem azt jelenti, hogy most pihenés és semmittevés napjai következnek. Ugyanilyen lendülettel dolgozzunk tovább is. Minden munkástársamnak jó munkát kívánok.

lemző, hogy azonnali csatlakoztak a grivicai műhelyek mozdonosztályának felhívására és egyhangulag vállalták, hogy Sztálin generáliszimusz december 21-i születésnapját munkaversenyekkel köszöntik. Vállalták, hogy a december 21-ig előirányzott termelési tervet december 15-ig befejezik. Ezenkívül vállalták a munka termelékenységének 15 százalékos növelését, az önköltségi árak 7 százalékos, a hulladék 2 százalékos csökkentését, az igazolatlan hiányzások 100 százalékos kiküszöbölését, a téli előkészületeknek a munkavédelem keretén belül való 100 százalékos teljesítését, a késések 80 százalékos kiküszöbölését.

Keresztesi Oszkár javaslatát, hogy az 1949. évi előirányzat teljesítése utáni első kendőt piros tintával vezessék be a nyilvánartásba, a dolgozók egyhangú lelkesedéssel elfogadták.

A pénzügyminisztérium rendelete

December végéig ki kell egyenlíteni minden hátrálékos adót

BUKAREST. — (Agerpres.) A pénzügyminisztérium leiratot küld az ideiglenes bizottságok pénzügyi osztályaihoz. A leiratban utal arra, hogy mivel az 1949-es költségvetési év lezártaig csupán két hónap van hátra, a pénzügyi osztályok határozottan járjanak el mind a folyó évi, mind pedig az előző évekből származó adóhátrálékok behajtásánál. A leirat hangsúlyozza, hogy 1949 december 31-ig minden adóhátrálékot be kell hajtani.

teniók — hangsúlyozza a pénzügyminiszteri leirat —, hogy az adóhátrálékok nem vihetők át a következő költségvetési évre, mivel ezzel jelentős mértékben megnéhezítik a pénzügyi szolgálat jömenetét. 1949 december 31-ig az adófizetőknek ki kell egyenlíteniük mind a folyó költségvetési évre eső hátrálékokat, mind pedig az előző esztendőkből származó esetleges hátrálékokat.

A pénzügyminiszteri leirat végül leszögezi, hogy minden olyan esetben, amikor megállapítják,

hogy az adófizető fél rosszakaratóból nem egyenlítette ki akár az ideit, akár az előző évekből származó adóját, jegyzőkönyvet vesznek fel és eljárást indítanak ellene.

A TORDAI

Gázmetán
Slica
Proletarul
Cementgyár
Porcelángyár

tulszárnyalja
a november 7-i
munkavállalást

TORDA. — (Tudósítónktól.) A tordai gyárak munkásai, kötelezettség vállalásuknak megfelelően, legnagyobb részben már teljesítették az Állami Terv 1949. évi előirányzatát. E tekintetben első sorban érdemel dicsőretek a „Gázmetán“ termelési eredménye. A gyár, amely a tordai üzemeket a létfontosságú fűtőanyaggal, a földgázzal látja el, júliusban 232, augusztusban 239, szeptemberben 198, októberben 140 százalékosan teljesítette az előirányzatot és ezzel nagy segítséget nyújtott az összes üzemeknek a Terv teljesítéséért vívott harcban.

Nehéziparunk elengedhetetlen fontosságú alaptermelési tényezője, a tordai „Slica“ samottéglagyár, május 9. óta egyre fokozódó termelékenységével, valósággal ontja az olvasztó kemencék béléanyagát, az eddig külföldről behozott tűzálló téglát. Az októberi hónapot 20 százalékos túlteljesítéssel zárta és minden reménye megvan arra nézve, hogy az évi előirányzatot is teljes egészében teljesíteni tudja.

A „Proletarul“ tűzálló téglagyár már augusztus 23 óta 1950-re termelésre vállalt kötelezettséget.

A „Porcelángyár“ októberi hónapot 122 százalékos teljesítménnyel zárta.

Élmunkások, normadöntők, újítók és észszerűsítők mutatnak szép példát a termelés és a termelékenység fokozásában, a selejt és a hulladék csökkentésében és a munkafeyelen megszilárdításában, hogy példájukat követve a nagy Sztálin születése napján újabb sikerekkel bizonyítsák be szerzettségüket és ragaszkodásukat a népek nagy vezetője és országá, a nagy Szovjetunió iránt.

NEMES MIKLÓS

A doftanai hősök példamutatása

A tökés-földesúri rendszer leggyalázatosabb és legkegyetlenebb börtöne volt Doftana, ahol a népelnyomó rendszer hóhérai embertelen kínzással, válogatott agyafurt kegyetlenséggel gyötörték a nép legjobb fiait, a munkásosztály élharcosait, a kommunista hősököt. Gheorghiu-Dej, Luca László, Ilie Pintilie, Breiner Béla, Iosif Chisinevschi, Mogyorós Sándor, Chivu Stoica voltak sok más kommunista hőssel egyetemben valamikor ennek a börtönnek a lakói.

Kínózták a kommunistákat, de megtörni nem tudták őket. A népszabadságért harcoló hősöknek mindig ez volt a válasza a hóhérok ökölcsapására: „nincs olyan magas börtönfal, nincs olyan nehéz lánc és olyan vad kegyetlenkedés, amely megakadályozza a békéért, szabadságért és a szocializmusért folyó harcot.“

Doftana a Kommunista Párt igazi egyetemévé vált. Gheorghiu-Dej közvetlen vezetésével a legféltlenebb elnyomás közepette rendszersen és következetesen folyt az ideológiai nevelőmunka. A bebörtönzött kommunisták a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának történetét, a leninizmus kérdéseit, a marxista filozófiát és a politikai gazdaságtant tanulmányozták.

Kilenc esztendővel ezelőtt, 1940 november 10-ére virradó éjszaka borzalmas földrendés pusztította el a tökés-földesúri rendszernek ezt a leghírhedtebb kínzókamráját, a doftanai börtönt. Gheorghiu-Dej és Emil Bodnarus vezetésével a bebörtönzött kommunistáknak fáradhatatlan önfeláldozó munkával számtalan fogoly életét sikerült megmenteniük. De a leomló falak mégis maguk alá temettek 14 kommunista élharcost, közöttük Ilie Pintiliét, a Kommunista Romániai Pártjának egyik élharcosát.

Ilie Pintilie és társai ott pusztultak a börtönfalak alatt. De a munkásosztály felszabadító harcának ereje nem csökkent, hanem erősödött. A Gheorghiu-Dej vezetésével a doftanai börtönben folyó kemény kommunista harc jelképévé magasodott az egész hazai munkásmozgalomnak, melyet nem lehetett megtörni.

Doftana példája megmutatja nekünk, hogy a munkásosztály élharcos pártjának tagjai a legborzalmasabb elnyomatásban, a legemberetlenebb körülmények között is tanultak és tanítottak, felvértezve magukat az eljövendő harcokra.

Doftana példája nekünk azt is, hogy semmiféle megalkuvásnak nincsen helye az osztályellenséggel szemben, amely új Doftanakkal népesítené be az országot, ha arra módja és lehetősége volna. Eppen ezért meg nem szűnő és fokozott, forradalmi éberséggel kell figyelni az osztályellenség minden mocsanását, mert az bár halálos csapást kapott már, a küzdelmet nem adta fel. A doftanai bebörtönzöttek, a doftanai vértanúk meg nem alkuvó szellemében kell folytatni a harcot. Úgy ahogy azt Gheorghiu-Dej megmondta november 7-i beszédében: „Folytassunk kíméletlen harcot az osztályellenség összes megnyilatkozásai ellen, a szovinista-nacionalista megnyilatkozások ellen, a proletár-nemzetköziségétől való minden eltérés ellen.“

A doftanai hősök példamutatásától megtermékenyítve, valósítsuk meg a szocializmust, a dolgozók jobb életét.

Titoista jugoszláv kémbandát lepleztek le Lengyelországban

VARSO. — (Agerpres.) A katonai kerületi katonai törvényszék november 9-én megkezdte Petrovics Milics ügyének tárgyalását. A vádirat szerint Petrovics Milics a jugoszláv követség megbízásából kém szervezetet létesített, amely titkos adatokat gyűjtött Lengyelország gazdasági és politikai életére vonatkozólag.

A vádirat szerint Petrovics Milics 1948 júniusától 1949 augusztus 29-ig — letartóztatása napjáig — Ante Rukavina, a jugoszláv nagykövetség tanácsosa, továbbá Petrovics Szvetozár kereskedelmi attasé és a követség több más tagja megbízásából olyan adatokat gyűjtött, amelyek államtitkoknak számítanak. A vádirat azt is megállapítja, hogy Petrovics Milics a jugoszláv nagykövetség megbízásából rágalmatokat tartalmazó füzeteket csempészett, őrzött és terjesztett, amelyek Lengyelország és a lengyel kormány érdekeit ellen irányultak.

A fő tárgyaláson Petrovics Milics beismerle, hogy hűnőnek érzte magát Azzal védekezett, hogy akarata ellenére foglalkozott kémkedéssel, mert azzal fenyegették meg, hogy ellenkező esetben Tito politikai rendőrségének kezére adják. Elmondotta továbbá, hogy a Tájékoztató Iroda határozata után, Ante Rukavina követségi taná-

csos, a politikai rendőrség tisztviselője, a nagykövetségre rendelte és arra kényszerítette, hogy nyilatkozatot írjon alá, amelyben elítéli a Tájékoztató Iroda határozatát és hűséget fogad Titonak.

A katonai törvényszék Petrovics Milics vádlottat 10 évi börtönre ítélte.

AZ AMERIKAI IMPERIALISTÁK UJABB MESTER-KEDESEI A NEPI DEMOKRÁCIÁK ELLEN
HELSINKI — (Agerpres.) A TASS stockholmi hírt közöl, amely szerint jólétesült körökben megtudták azt, hogy az Egyesült Államok külügyminisztériuma utasította a népi demokrácia országában levő képviselőt, fokozzák ezeknek az országoknak kormányai ellen irányuló tevékenységüket. Ennek a tevékenységnek munkatervét — folytatja a híradás —

Allen Dulles elnökletével a külügyminisztériumban működő bizottság készítette el.

A munkaterv értelmében, a népi demokrácia országokban működő amerikai követségek konkrét irányelveket kaptak az „új propaganda módszerek“-re vonatkozólag. A népi demokrácia országainak kormányai ellen indított rémhírek terjesztése ilyen „újabb módszer“-t jelent. A külügyminisztérium rendszeresen anyagot küld az amerikai követségeknek ilyen hírek terjesztésére.

Az „új módszerek“ keresése — hangsúlyozza a híradás — valószínűleg szoros kapcsolatban áll az a tényvel, hogy az eddig alkalmazott és a népi demokrácia államai ellen irányuló összes harci módszereket leplezték és mind ezek teljes sikertelenségre vezettek.

A beteg do'gozó kórházba szállítása is ingyenes

BUKAREST. — A pénzügyminisztérium közölte az ország valamennyi ideiglenes bizottságával, hogy minden alkalmazott és nyugdíjas, valamint ezek családtagja, ingyenes orvosi kezelésre jogosult. Abban az esetben, ha a beteg al-

kalmazott, nyugdíjas, vagy ennek családtagja az illető helységben levő kórházban nem kezelhető, a megfelelő kórházba való szállítás költségét az ideiglenes bizottság köteles viselni.

Hívek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet, Telefon 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó Rt.

Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625.

Anya- és csecsemővédelmi kiállítás Kolozsváron

A történelmi korszakban a gyermekhalandóság húsz százalékos volt nálunk. Minden száz gyerek közül tehát húsz már az első évben meghalt. Népköztársaságunk óriási erőfeszítéseinek köszönhető, hogy azóta a gyermekhalandóság tízenegy százalékra, azaz közel felére esett vissza.

„Anyá- és gyermekvédelem a Román Népköztársaságban” címmel, a kolozsmegyei ideiglenes bizottság terneiben hatalmas kiállítás nyílik meg, amely részben a gyermekvédelmet fogja népszerűsíteni, részben grafikonok, szemléltető képek segítségével bemutatja Népköztársaságunk gyermekvédelmi intézményeit és vívmányait.

Külön szektora lesz a kiállításnak a békepavilon, valamint az a rész, amely az Állami Terv új egészségvédelmi intézményeit mutatja be. A kiállítás egyik művészi érdekessége Perahim festőművész hatalmas képe az anya- és csecsemővédelemről. A kiállítás november tizenharmadikán nyílik meg.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTARAK:

NOVEMBER 11-ÉN, PÉNTEKEN:

Az 1. számú állami gyógyszer-tár (volt dr. Goina) Szabadság-tér 34, a 3. számú állami gyógyszer-tár (volt Hygea) Mihai Viteazul-tér 32, a 7. számú állami gyógyszer-tár (volt Pasteur) Babes-utca 18, a 8. számú állami gyógyszer-tár (volt Mircea) Horea-ut 47 és a 12. számú állami gyógyszer-tár (volt Kigyó) Budai Nagy Antal-ut 55 szám alatt.

AZ IRÁSTUDATLANSÁG LEKÜZDÉSÉÉRT munkaközösséget szerveztek tanítókból és tanárképző Kolozsváron a megyei szaktanács. A munkaközösség tagjai felosztották egymás között a szakszervezeteket, amelyeket rendszeresen látogatnak, előkészítik a tanfolyamokat, szervezik és ellenőrzik a már meglévőket.

A MILICIA MEGYEI PARANCSONKSÁGA KÖZLI, hogy azok a kolozsvári lakosok, akik augusztusban és szeptemberben nem jelentkeztek az új személyazonossági igazolványok kiállítására szükséges adatok bementése és iratok beadása végett, valamint akik az új személyazonossági igazolványukat még nem vették át, büntetésben részesülnek. Egytől három hónapig terjedő elzárással, vagy 4-10.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtják azokat, akik az új személyazonossági igazolványok kiváltásával kapcsolatos kötelezettségeiknek nem tettek és tesznek eleget. Egyben közli a milícia, hogy az új személyazonossági igazolványok kiállítását követő tíz napon belül mindenki köteles átvenni igazolványát.

Időjárás:

Az Óceán felől egymást követő hullámokban folytatódik a külső hőmérsékletű légtömegek beáramlása a szárazföldre. Emiatt mindenfelé változó, széles, csapadékos az időjárás. Erdélyben tegnap többfelé esett még kisebb eső, helyenként élénk északnyugati széllel záporcsok voltak. Kolozsváron este 9 órakor 3 fok volt, a léghőmérséklet 755 mm., gyengén süllyedő irányzatú.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZOMBAT DELIG: Mérsékelt, időnként élénk nyugati szél, változó felhőzet, többhelyen, főleg északon eső. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

A VÁROSI IDEIGLENES BIZOTTSÁG KÖZLI, hogy a közoktatásügyi minisztérium utasítása szellemében az ország valamennyi iskolájának igazgatósága két felsőbb osztályos tanulót jelölhet ki a fővárosi szovjet ipari kiállítás meglátogatására. A tanulók tanári felügyelettel utaznak Bukarestbe, és tekintik meg a kiállítást. Visszatérés után beszámolnak a kiállítás látottairól. A kiállításra utazó diákoknak 60 százalékos vasuti kedvezményt biztosít Bukarestig, és vissza az államvasutak vezérigazgatósága.

MUNKÁRTEKEZLETEN VITATTÁK MEG legutóbb az egyes ügyszakályok tevékenysége során előálló hibák kiküszöbölési módjait a kolozsvári ideiglenes bizottság alkalmasságait. Az értekezlet alkalmával útbaigazításokat kaptak az egyes ügyszakályok alkalmazottait arra vonatkozóan, hogy milyen magatartást tanúsítsanak a dolgozókkal szemben. Hat hónapra visszamenőleg kiértékeltek munkájukat és kötelezettséget vállaltak az eddig elkövetett hibák felszámolására.

* HALÁLOZÁS. Özvegy Both Albertné ohnyut, Temetés november 11-én lesz Marosújvárt.

KI TUD RÓLA? SZARKA BELARÓL, aki a 108/3 fogolytáborban volt. Ertesztést kér Szarka Iona, Torda, Str. Libertatii 63 címre.

FAJLÓ KIÁLLÍTÁST RENDEZTEK 167 kolhoz és állami létesítményű telep részvételével Voronyezsben. A legnagyobb figyelmet a Verneatsz környéki kolhozok igáslovai kellették. A kiállítás alkalmával lovensenyt is rendeztek és bemutatták a legjobb igavonó lovakat munkaközben.

A VICTORIA SZÖVETKEZET RÉSZERE nagymennyiségű börtalp érkezett. A javító-műhelyek megkezdték a talpfeldolgozást az A, B és C típusu ruházati jegyek C1 jelzésű szelvényei ellenében az igényjogosultak cipőinek megtalálására.

A KOLozsvári ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ MŰSORA:

November 12-én, szombat este 8 órakor: Ljubov Jarovaja.

November 13-án, vasárnap délután 3 órakor: Válásút.

November 15-én, kedden este 8 órakor: Vitézek és Hősök.

November 17-én, csütörtök este 8 órakor: Ljubov Jarovaja.

November 19-én, szombat este 8 órakor: Vezérigazgató ur.

(Bemutató előadás.)

Fokozott harcot indítanak Kolozsváron a társadalmi betegségek leküzdéséért

KOLOZSVAR. — Egyre szélesebb méreteket ölt országszerte a farózó és társadalmi betegségek elleni küzdelem. Az egészségügyi minisztérium minden lehetőséget elkövet, hogy megelőző intézkedések foganatosításával elszigetelje és felszámolja a betegségeket előidéző és terjesztő baciulus gócpontjait. Kolozsváron ebben a szeltemben folytatja tevékenységét a városi ideiglenes bizottság egészségügyi ügyosztálya és egyre nagyobb feladatok elvégzését vállalja a város egészségügyének megjavításáért.

Az elmúlt hónapban indított nagyarányú védő és újraltásokat városzerte folytatják és nap mint nap szaporodik azoknak a száma, akik megértik az oltások fontosságát és jelentkeznek a kerületi orvosi rendelőknél oltásra.

A társadalmi betegségek elleni küzdelem során különös figyelmet szentelnek a nembetegségek fokozatos felszámolásának. Novemberben például mintegy 2000 személyt vizsgálnak meg, mint nemibeteg-gyanús. Rengeteg személyt vizsgálnak felül a tuberkulózis megbetegedés szempontjából és ezer személyt oltanak be. A megbetegedések színhelyét és a fertőzések szempontjából gyanús helyeket fertőtlenítik.

Tisztasági és egészségügyi szempontból rendszeresen ellenőrzik a tejközpontokat, a gyermekotthonokat, szülőotthonokat és iskolákat. Az iskolás gyermekek oltását tovább folytatják. Az egészségügyi ügyosztály szoros kapcsolatban tart az iskolák tanszemélyzetével és a gyermek szüleinek. Időnként közösen beszélnek meg a gyermekek egészségügyi helyzetével kapcsolatos kérdéseket és tennivalókat. A poliklinikán gyógyszerterátiat rendeznek be az iskolák részére, amibiztosítja ezek részére a rendszeres gyógyszer-szolgáltatást.

Különös figyelmet szentel az ügyosztály munkatelepek, a vágóhid és a húst szétosztó telek egészségügyi ellenőrzésére. Vonatkozik ez az élelmiszerfeldolgozó és szétosztó vállalkozokra, valamint a zöldséggazdálkodókra is. Egyébképpen a szétosztásra kerülő élelmiszereket időnként vegyelemzik, mert ezzel megelőzhető a betegségek élelmiszerekkel való terjedése.

A tisztasági rendszabályok és az egészségügyi követelmények betartásáért értékezeteket tart az ügyosztály és komoly felvilágosító munkát végez a lakosságot.

VILÁGOSSÁG SPORT

Szeker indulója volt a „Köszörtsük november 7-ét” mezei futóverseny döntő küzdelmeinek

A „Köszörtsük november 7-ét” népi mezei futóverseny küzdelmeit országszerte nagy lelkesedés jegyében rendezték meg. Országunk dolgozó ifjúsága újból bebizonyította, hogy mélyen átéri a Nagy Októberi Szocialista Forradalom jelentőségét s a versenyen való részvételével is kifejezést adott békevágyának és a Nagy Szovjetunió iránti határtalan szeretetének.

A döntő napjára minden városban díszbe öltöztek a stadionok. Mindenütt a nézők ezrei biztatták ifjainkat, dolgozóinkat a győzelemre. Bukarest után a legnagyobb létszámmal Marosvásárhely, Lugos, Galac, Kolozsvár és Nagyvárad vonta fel. Például Lugoson 8812 versenyző indult el a megyéhez tartozó községekkel együtt. Marosvásárhelyen 4063-an, Galacon 4529-en indultak el a versenyen. Brailában 10.000 nézője volt a versenyeknek, ahol az 1624 versenyző között 811 nő volt.

A nagyobb városok közül Ploestiben 990, Resicán 280-an indultak. Ezekben a városokban a kedvezőtlen időjárás nagyban befolyásolta a verseny döntőjét, de ugyanakkor több városban az esős időjárás ellenére is, teljes létszámmal vonultak fel a versenyző dolgozók.

Mindezt igazolja, hogy egyes megyékben a helyi TSB tagjai nem fordítottak elég gondot a „Köszörtsük november 7-ét” döntőjének megrendezésére. De ugyanúgy hibás ebben az illető IMSZ szervezet is, mely az előkészítő versenyek szervezése és az ifjúság mozgósítása körül hiányos munkát végeztek.

Az átszervezett megyei és városi TSB szervezeteknek a jövőben nagyobb gondot kell fordítaniuk, hogy a Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Irodájának Hírtársa szellemében minden városi és falusi dolgozó ifjak bevonjanak a sportba, mert csakis így fejlődhetik nagy Népköztársaságunk sportja.

Mi újság az „Őszi Kupában”

ITA-KESE 2:1 (1:0)

ARAD. — Az „Őszi Kupa” mérkőzések során a KESE Aradon mérkőzött meg az ITA együttesével. A mérkőzés felazott pályán folyt le és meglehetősen durva volt. Ennek eredményeképpen a gyengén működő játékevezető Reinhardt-ot az ITA-ból és Lutz-ot a KESE-ből kiállította. Bojtos (ITA), a mérkőzés folyamán súlyosa megsérült. A mérkőzés az ITA 1:0 arányú győzelmével végződött. Az ITA megérdemelten győzött mert többet támadott és a mezőnyben is fölényben volt.

Góllövők: Karpinecz és Huzum, illetve Zehan.

ICO-BATA 5:1 (2:0)

NAGYVÁRAD. — Az „Őszi Kupa”-ban vezető ICO a marosvásárhelyi RATA-t látta vendégül és fölényes 5:1 (2:0) arányú győzelmet aratott. Az ICO góljait Kovács II (4) és Spielmann, a RATA góljait Incze II. szerezte. A mérkőzést Szpos (Kolozsvár) kitűnően vezette.

AZ „ŐSZI KUPA” ALLÁSA:

II. CSOPORT:

1. ITA	8 5 3	26: 6	11
2. TESE	8 3 5	9: 8	11
3-4. CFR Nv.	8 3 2	3 11:11	8
3-4. KESE	8 2 4	2 10:10	8
5 CFR Szatmár	8 4	4 12:14	8
6. Aurul	8	— 8	1:19

III. CSOPORT:

1. ICO	7 7 0 0	26: 6	11
2. CFR Kv.	7 4 0 3	12:13	8
3. RATA	8 3 2 3	8:12	8
4. Sodronyipar	8 1 3 4	11:15	8
5. Munkás Sport	6 2 1 3	8:13	5
6. Hadsereg K.	8 1 2 5	8:15	4

Az „Őszi Kupa” utolsóelőtti fordulójára vasárnap kerül sor. A sorsolás alapján vasárnap a következő mérkőzéseket játszzák:

I. csoport: Lupény: Mherul-CFR Temesvár. Arad: CFR-Jul. Resica: Metalochimic—Metalosport Vörös Acél.

II. csoport: Kolozsvár: KESE-Aurul Brad Szatmár: CFR-ITA Temesváron: TESE—CFR Nagyvárad.

III. csoport: Kolozsvár: CFR-Hadsereg. Marosvásárhely: RATA—Munkás Sport. Nagyvárad: ICO—Sodronyipar.

Ezek szerint tehát Kolozsváron vasárnap kettes mérkőzés lesz. Délután 1 órakor KESE—Aurul, majd háromnegyed 3 órakor CFR—Hadsereg.

PATAKI JÁNOS

FALVAK SPORTJA

Szökefalva ifjúsága a tömegsport megvalósításán fáradozik

SZÖKEFALVA. — (Levelezzünk írja.) A múltban csak a munkából jutott ki részük a falvak dolgozóinak. Pihenésükről, üdülésről vagy éppen szórakozásról senki sem gondoskodott. Sportról meg éppen kevés faluban esett szó. Sportolót a falusi dolgozók között ritkán lehetett látni.

Ez volt a helyzet a kisküküllői megyei Szökefalván is. A Román Munkáspárt harca, a dolgozó népiért folytatott küzdelmei folytán, a fejlődés és a haladás a falun is lehetőségessé vált.

Igy alakult meg Szökefalván is a „Törökvis” nevet viselő labdarugósapat, mely legutóbb a balázsfalvi CSG ifjúsági csapatával mérte össze erejét. A szökefalvi sportpályán a lakosság örömmel és egyben izgalommal teli szurkolás közepette figyelte az izgalmas játékot, mely 2:2 arányban eldöntetlenül végződött. A szökefalviak meglepő sikerrel arattak egy győzelmet, mely a csapatot meglepő sikerrel arattak egy győzelmet, mely a csapatot meglepő sikerrel arattak egy győzelmet.

rázható, hogy pályájukon még kevés bajnok mérkőzést láttak.

Minden remény megvan arra, hogy a tavasz folyamán nemcsak labdarugó, hanem atlétika csapata is lesz a községnek, hiszen megvan erre minden lehetősége.

Községünk eddigi sporteseményeia úgy a játékosok, mint a nézők, inkább az eredményre fektettek nagyobb gondot és nem igen törődtek az eszközzel, mellyel azt el tudják érni. Így előfordult egyszer-kétszer, hogy a játékos bizony elfajult. Tudnunk kell mindannyiunknak, hogy minden sportág főcélja a testi fejlődés és a testedzés. A másik cél pedig az, hogy az igazi népi tömegsport minden faluban gyökereit eresszen.

Szökefalva ifjúsága látja a hiányokat és minden igyekezete arra irányul, hogy az igazi népi tömegsportot minél előbb megvalósíthassa a községben is.

a megvalósítások sorozatát érte el az ideiglenes bizottság

911.981 hektáron végeztek mélyszántást a dolgozó földművesek

MÁRAMAROSSZIGET. — Nagy lendülettel haladnak az építkezési munkálatok Máramaros megyében. A megyei ideiglenes bizottság a Román Munkáspárt irányításával végzi feladatát, s különös gondot helyez az ujjáépítésre.

ÖNKÉNTES MUNKÁK

A szigeti járásban Rónaszék községben önkéntes munkával átépítették a dolgozó földművesek a közégi apaállat istállót. Remete községben — ugyancsak önkéntes munkával — hidat építettek a szegény- és középparasztok. Farkasréven 783 önkéntes munkaórával és fuvarral 1500 méter hosszúságú utat köveztek ki a dolgozó földművesek. Tiszakarácshalván 10 ezer darab téglát szállítottak önkéntes munkával a dolgozó földművesek az apaállatistálló építéséhez. Hosszúmezőn fahidat építettek önkéntes munkával. Alsóróna községben 1600 kiló szénát és szalmát szállítottak a dolgozó földművesek ingyen fuvarral az apaállatok részére. Szaploncán 4 és fél hektár termőterületen önkéntes munkával zabot termeltek, ugyancsak az apaállatok részére.

TULHALADTAK A BEGYÜJTÉSI TERVET

A gabonafőleség begyűjtése most fejeződött be a megyében. Farkasrév, Tiszaveresmart, Hosszúmező, Szaplonca és Tiszakarácshalva dolgozó földművesei túlhaladták a beszoigaltási tervet, Kabola-patak, Disznópatak és Remete lemaradtak.

A megye területén 4 konzerváló központ működik, Hosszúmezőn, Szigeten, Farkasréven és Lonkán. Mindegyikben kitűnő gyümölcskonzervet készítenek.

JAVUL AZ EGÉSZSÉGÜGY

Egészségügyi téren nagy megvalósítások történtek az utóbbi időben. Tökéletesen megszervezték a megye gyógyszerellátását, Szaploncán szülőotthont létesítettek, amelyet korszerű berendezéssel láttak el. Szarvaszón diétás konyhát létesítettek.

A megye területén minden gyermeket, 10 napos kortól 3 hónapos korig B.C.G., tuberkulózis elleni oltással láttak el. Minden iskolás gyermeket orvosi vizsgálat alá vetettek, a betegeket kezelik. A megye minden

egy falujában felvilágosító előadást tartottak az orvosok, rámutatva arra, hogy miként kell megelőzni és leküzdni a népbetegségeket, a vérbajt, golyvát és tüdőbajt.

A POLITIKAI SZINVNÁL IS EMELKEDIK

Az ideiglenes bizottságok nagy súlyt fektetnek a dolgozó földművesek politikai képzésére is. Minden községben ideológiai tanfolyamokat tartanak, amelyekben a dolgozó földművesek alapismereteket nyernek a marxi-lenini-sztálini tanokból. Az ideológiai tanfolyamok mellett az ideiglenes bizottságok nagy súlyt fektetnek a dolgozó földművesek szakmai tudásának fejlesztésére is. A falvakon szakemberek világosítják fel a dolgozó földműveseket a korszerű mezőgazdálkodás módszereiről, hogy ezeket elsajátítva a máramarosmegyei szegény- és középparasztok minél jobban végezhesék munkájukat.

A. M.

ANDRÁSSYTELEPEN folyk a mélyszántás

ANDRÁSSYTELEP. — (Levelezőnkől.) A tordaaranyosmegyei Andrásstelep dolgozó földművesei befejezték az őszi vetéseket. Eleinte a szárazság miatt nehezen ment a munka, de az időközben beállott esős időjárás előrelendítette a vetés menetét. November 5-e estig a község dolgozó földművesei teljesítették a vetési tervet. Azoknak a dolgozó földműveseknek, akik nem rendelkeznek igavonó állattal, azoknak a többiek, az igával rendelkező földművesek végezték el a szántást november 4-én és 5-én.

Az őszi vetésekkel egyidejűleg Andrásstelep dolgozó földművesei elvégezték a betakarítási munkálatokat is. A kukorica-termést 100, a napraforgótermést 100, a burgonyatermést 100 százalékban végezték el, a cukorrépa begyűjtését rövidesen befejezik. Az őszi mélyszántást eddig 40 százalékban végezték el, a hátralevő mennyiséget 7-8 nap alatt teljesítik. Andrásstelep dolgozó földművesei elhatározták, hogy teljes egészében elvégzik az őszi szántást, előkészítik a talajt a tavaszi vetésekre.

Kasler Imre.

Az avasujvárosi körzetfelelősök jól teljesítették feladatukat

AVASUJVÁROS. — (Levelezőnkől.) A szatmármegyei Avasujváros községben a dolgozó földművesek befejezték az őszi vetési munkálatokat.

A vetési körzetfelelősök a mozgósító munka mellett felvilágosító tevékenységet is kifejtettek a mélyszántás elvégzése érdekében.

A körzetfelelősöket dícséret illeti meg, mert nemcsak bent a községben végeztek felvilágosító munkát, hanem gondosan ellenőrizték a vetéseket, jól teljesítették feladatukat.

Pongrácz Julia.

Rosescu Ion.

IPAROSITASUNK UTEME

már az idei évben is lendületes volt. Párhuzamosan az ipar megnövekedésével annak szükségletei is nőnek. Több ipari növényre, ponyvára, zsákra, gurtmíra, kötélre, vitorlavászóra van szükségünk. A kender egyike a legfontosabb ipari növényünknek, amelyről együtt az is elmondhatjuk, hogy termelése, feldolgozása óriási mértékben nő.

A választói kenderfeldolgozó gyár az idén Kolozs- és Szamos megyék területéről háromszor annyi kendert gyűjtött és gyűjt be, mint a tavalyi esztendőben. A begyűjtési eredmények szépek, de ugyanakkor ki kell hangsúlyoznunk, hogy az eredményekkel szembek is lehettek volna, ha a kendertermesztés előnyéről a felvilágosító munkát erősebb ütemben folytatták volna. Egy jól megművelt hektár földön például az idén hater ezer kiló kender termett. A quencsben művelt föld hektáronkénti termése: 4-5 ezer kiló. Egy kilóért a beváltásnál 6.50-7 lejűt adnak. Tehát: az idei jó termés mellett a termelők egy hektár földből 42 ezer lejt kerestek, amelyet igen előnyös feltételek mellett, részben már a kendertermesztési szerződésük megkötése alkalmával, a télen kaptak kézhez, az utolsó részletet pedig akkor, amikor a kendert leszállították.

A VÁLASZUTI kenderfeldolgozó gyár fontos teljesítményre már a kirakásnál kezdődik. Huszonnégy óra

alatt a gyakran 60 vagonos szállítmánynak rendben, boglyákba rakva kell a gyár területén állania. Ilyenkor mozgósítják a gyár egész munkásságát és minden épkészlab embert. Egyik csapat a vagonkirakásra, a másik a fuvarozásra, harmadik a kendergyora boglyábarakására gyakorolta be magát. A helyesen irányított és a kirakásban begyakorolt dolgozóknak eddig minden alkalommal sikerült a kendert idejében leszállítani és boglyákba rakni és az égetően szükséges vagonok késedelmén és fekéber nélkül, indulhattak újabb rendeltetési helyek felé.

A gyár utolsó teljesítményeire jellemzők a november 7-i vállalások és teljesítmények. Az áztatók, a török, a tilolók, a mechanikusok, a technikusok, a könyvelők, a tűzoltók, az asztalosok mind igen lényeges fogadalmakat tettek. Az áztatók a beígért fogadalmakon felül 20 százalékkal többet teljesítettek. A török a magukra vállalt feladatokat 30 százalékkal haladták túl. A tilolók közül Percok Ruzanda normáját 122 százalékkal, Borca Julianna normáját 116 százalékkal mutta felül. S csak azok nem teljesítették a normájukat, akik néhány napot hiányoztak s otthoni egyéni gazdaságukban dolgoztak.

A töröcsoportok között verseny zajlott le, amelyet Pop Aurel csoportja nyert 107 szá-

zalékos teljesítménnyel. A vesztes csoport teljesítménye 92 százalékos volt. A mechanikusok a gépek jobb karbantartására, a technikusok a munkaerők jobb elosztására, a könyvelés a nyersanyagellátás tökéletesítésére, a termelők és a munkások pontosa kifizetésére és fokozottabb takarékosagra tettek fogadalmat. Ezeket a fogadalmakat az egyes szekciók be is váltották. December 21-re, Sztálin generálisszimusz születésnapjára a vállalások még nem öltöttek ugyan konkrét alakot, de nagyjából az idei megígért kender teljes és maradéknélküli feldolgozását tűzik ki célul.

A TEREMBEN,

ahol a török és a tilolók dolgoznak, nagy a por, amelyet el kellett innen távolítani. Itt tehát nemcsak termelési technikai, de életbevágó, egészségvédelmi problémák merülnek fel. A gyár vezetősége a por károsító hatására két exhaustort — hatalmas csöves porszívógépet — állított fel. A két exhaustor azonban nem bizonyult eleendőnek s mostanában még két exhaustort szereltek fel. A négy porszívó teljesítménye olyan, hogy most már nincs por s a választói gyár működése alapján szerkesztik meg porszívó berendezésüket a többi hasonló üzemenk.

A gyár étkezdéjében háromszor naponta adnak izletes

kosztot. Nemcsak az állandó munkások, de az alkalmiak is itt kosztolnak. A falusi szegénység soraiból kikerülő munkások és munkások öszszel még a sajátjukat eszik. Később azonban, amikor ki fogja a „házat”, ők is az étkezdébe mennek.

A kantinkoszt ára 40 és 60 lej között mozog. (Mai ebéd: káposztaleves, makaróni túróval.)

A kantine megjavítása érdekében a jövő évre egy hold zöldsége kertet, egy hold krumplít, egy hold kukoricát, két és fél hold búzát vetnek be. A kukoricával disznókat szándékoznak tartani. Az étkezdéi ellátására burgonyát, hagymát, zöldséget már beszereztek. A káposzta már a hordókban áll, a paradicsomot is már az idejében eltették.

A gyár legnagyobb hiányossága: motorenériájának gyengesége. Az a motor, amellyel a gyárat megindították, azóta tönkrement. Azután: két traktort állítottak be, amelyek azonban szintén kimerültek. Jelenleg a gyár egy küldöttégre Aradra ment, ahonnan erős lokomobilt fognak kapni. Remélhetőleg ezzel az üzem motorenergia hiányát végleg sikerül megoldani.

A gyár másik hiányossága: a kultúrélet meglehetősen hiánya. Augusztus 23-a tiszteletére csináltak ugyan kultúr-előadást, ez azonban nem volt

állandó. November 7-e tiszteletére semmiféle kulturális aktivitás nem volt. Ezen a téren még nagyon-nagyon sokat kell fejlődniük, hogy kiépjenek elszíneltségükből és álmodásükből.

90 SZEGÉNYPARASZTNAK

és asszonyoknak téli-nyári munkaalkalmat és kenyeret ad a választói kenderfeldolgozó. A növekvő kendertermelés feldolgozására már a jövő esztendőre a régi üzem mellett új feldolgozó gyárat vettek tervbe, amely lehetővé teszi azt, hogy a mostani termelést a háromszorosára növeljék. Új medencéket, új helyiségeket építenek. Új törőgépet állítanak fel. Háromszorannyi tilológépet lesz, mint eddig volt. Az új üzem medencékének vizét melegíteni fogják, s ezzel a kenderáztatás idejét 12 napról 4-5 napra szállítják le, ami által a termelés egész menete gyorsabbodni fog. Annyi anyagot fognak áztatni, hogy ezt egész télen át törhetik és tilolhatják. A kócot, a pozdorját a régi berendezések mellett kézzel rázták le. Az új gyárban már ezt is gép végzi el. Az új gyár: távlati tervünk egyik része, 100 ezer lejtől és vasbetont már rendelkezésre bocsátottak erre a célra. Növekszik termelésünk, új gépek, épületek sarnaknak mindentelje. És ezt a kis Válaszuti község éppenny megérzi, mint Népköztársaságunk bármelyik másik helysége.

SZILAGYI ANDRAS

